
INTODUCCIÓ A L'ANTROPOLOGIA

2n semestre 1995-1996

Professor: M. Clua

TEMARI

I. TEMES INTRODUCTORIS

1.- Què és l'Antropologia

Objecte, tècniques i mètode de la disciplina. El concepte de cultura i altres conceptes clau en Antropologia. Relacions de l'Antropologia amb altres ciències socials. El treball de camp.

2.- Breu història de la disciplina

Recorregut històric de l'Antropologia al llarg de la Història. L'estudi antropològic de les societats complexes i les noves perspectives d'estudi.

II. L'ESTUDI DEL PARENTIU

1.- Què és el parentiu

El parentiu com a construcció cultural. Diversitat en el tipus de parents.

2.- La regulació de la procreació

El control de la sexualitat. El tabú de l'incest i altres prohibicions. Teories sobre les prohibicions i el control de la reproducció i la sexualitat.

3.-El matrimoni

Definició del matrimoni i teories al voltant de la seva universalitat. Teories sobre l'aliança matrimonial i les seves estructures. Exogàmia i reciprocitat. Descendència i filiació. Grups de filiació i les seves funcions. Residència postnupcial.

4.- Família i unitat domèstica

Tipus de família i polèmica sobre la universalitat de la família nuclear. Famílies polígames i extenses. Teories sobre les funcions de la família i la unitat domèstica. Canvis en el matrimoni, família i unitat domèstica en les societats complexes.

III. ANTROPOLOGIA ECONÒMICA

1.- Teconologies de subsistència

Medi ambient, demografia, tecnologia i modes de producció. Formes de producció: caçadors-recolectores, agricultors i pastors nòmades.

2.- Organització de la producció

Producció, distribució i consum dels aliments. El mode de producció domèstic: subproducció i intensificació productiva. Formes de reciprocitat i redistribució: el Kula i el Potlatch. L'intercanvi de mercat i la moneda.

IV. ANTROPOLOGIA POLÍTICA

1.- Sistemes de diferenciació social

L'organització política de les bandes de caçadors-recolectors: el mite de la igualitarisme.

Societats jeràrquiques: líders i cabdills de la tribu. Societats estratificades i sistemes d'estratificació: castes, classes i estratificació ètnica.

2.- Distribució de l'autoritat

Distribució de l'autoritat i manteniment del poder. Mecanismes de control social i manteniment de l'ordre. Teories sobre l'aparició de l'Estat. El paper de la guerra.

V. ANTROPOLOGIA RELIGIOSA

1.- L'àmbit del fet religiós

Perspectives en l'estudi del fet religiós: interpretacions històriques, sociològiques i funcionals del fet religiós. El concepte de sobrenatural. Màgia i religió. Varietats de l'experiència religiosa.

2.- Simbolisme, ritual i mite

Naturalesa del simbolisme. Simbolisme i ritual. Rites de pas i la seva classificació. L'anàlisi Antropològica del mite.

VI. L'ANTROPOLOGIA I L'ESTUDI DE LES SOCIETATS COMPLEXES

1.- Els estudis urbans

El paper de l'antropologia en l'estudi dels problemes de les societats contemporànies.

Marginació social i pobresa. Racisme i xenofòbia. Conflictes interètnics. Educació intercultural. Igualtat de sexes. Intervenció social i Antropologia Aplicada.

2.- Els nacionalismes

El paper de l'Antropologia en l'estudi del Nacionalisme. Perspectives d'enfocament.

AVALUACIÓ

Modalitat 1: Consistirà en una avaluació en 3 parts

a) Un assaig de reflexió sobre "L'àmbit de l'Antropologia" a partir dels articles del Dossier de Lectures obligatòries. Extensió: 10 pàgines aprox. Entrega abans de vacances de Setmana Santa. Representa un 40% de la nota final.

b) Un assaig sobre un dels vídeos que treballarem a les clàsses pràctiques. Extensió lliure. Entrega quinze dies més tard de veure l'últim vídeo. Representa un 20% de la nota final.

c) Un examen escrit sobre els conceptes i temes clau de la disciplina. Respresentarà un 40% de la nota però és necessari arribar al 4'5 perquè faci mitja.

Modalitat 2: Les persones que no puguin fer els treballs podran optar per fer un examen final a partir dels apunts de classe, les lectures obligatòries i els vídeos.

IV. ANTROPOLOGIA POLÍTICA

1.- Sistemes de diferenciació social

L'organització política de les bandes de caçadors-recolectores: el mite de la igualitarisme. Societats jeràrquiques: líders i cabdills de la tribu. Societats estratificades i sistemes d'estratificació: castes, classes i estratificació ètnica.

2.- Distribució de l'autoritat

Distribució de l'autoritat i manteniment del poder. Mecanismes de control social i manteniment de l'ordre. Teories sobre l'aparició de l'Estat. El paper de la guerra.

V. ANTROPOLOGIA RELIGIOSA

1.- L'àmbit del fet religiós

Perspectives en l'estudi del fet religiós: interpretacions històriques, sociològiques i funcionals del fet religiós. El concepte de sobrenatural. Màgia i religió. Varietats de l'experiència religiosa.

2.- Simbolisme, ritual i mite

Naturalesa del simbolisme. Simbolisme i ritual. Rites de pas i la seva classificació. L'anàlisi Antropològica del mite.

VI. L'ANTROPOLOGIA I L'ESTUDI DE LES SOCIETATS COMPLEXES

1.- Els estudis urbans

El paper de l'antropologia en l'estudi dels problemes de les societats contemporànies. Marginació social i pobresa. Racisme i xenofòbia. Conflictes interètnics. Educació intercultural. Igualtat de sexes. Intervenció social i Antrologia Aplicada.

2.- Els nacionalismes

El paper de l'Antropologia en l'estudi del Nacionalisme. Perspectives d'enfocament.

AVALUACIÓ

Modalitat 1: Consistirà en una avaluació en 3 parts

a) Un assaig de reflexió sobre "L'àmbit de l'Antropologia" a partir dels articles del Dossier de Lectures obligatòries. Extensió: 10 pàgines aprox. Entrega abans de vacances de Setmana Santa. Representa un 40% de la nota final.

b) Un assaig sobre un dels vídeos que treballarem a les classes pràctiques. Extensió lliure. Entrega quinze dies més tard de veure l'últim vídeo. Representa un 20% de la nota final.

c) Un examen escrit sobre els conceptes i temes clau de la disciplina. Respresentarà un 40% de la nota però és necessari arribar al 4'5 perquè faci mitja.

Modalitat 2: Les persones que no puguin fer els treballs podran optar per fer un examen final a partir dels apunts de classe, les lectures obligatòries i els vídeos.